

Aktiverande styrdokument

Beslutsfattare:
Gatu- och samhällsmiljönämnden

Dokumentansvarig:
Annika Bexelius

Datum:
2023-02-15

Diarienummer:
GSN-2022-03206

Verksamhetsplan och budget 2023 – 2025

Översiktsplan

Mål och budget

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Program

Handlingsplaner och övriga planer

Innehåll

Inledning	3
Nämndens uppdrag.....	3
Politisk plattform	3
Omvärld och förutsättningar.....	3
Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget	6
Begrepp som används i verksamhetsplanen	6
Kommunfullmäktiges fokusmål.....	7
Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden.....	7
Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb.....	12
Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen	14
Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor	20
Budget 2023	24
Nämndens driftbudget.....	24
Nämndens investeringar.....	26
Bilaga 1 Styrdokument	27
Bilaga 2 Uppföljningsplan	28
Inledning.....	28
Nämndens uppföljning	28
Bilaga 3 Investeringsplan	29
Bilaga 4 Kompetensförsörjningsplan 2022	33
Utmaningar och förändringar	33
Kompetensanalys	33
Väsentliga kompetensförsörjningsinsatser	34
Uppföljning och utvärdering	36
SKR kompetensförsörjningsstrategi.....	37

Inledning

Gatu- och samhällsmiljönämndens verksamhetsplan och budget 2023–2025 utgår från kommunfullmäktiges beslut om Mål och budget 2023 med plan för 2024–2025 och fullmäktiges övriga styrdokument. Verksamhetsplanen är nämndens viktigaste styrdokument för vad som ska genomföras 2023–2025.

Nämndens uppdrag

Gatu- och samhällsmiljönämnden ansvarar för planering, byggande, drift och underhåll av gator, torg, parker, parkering, hamn, gång- och cykelvägar samt kommunala trafikaneläggningar. Nämnden ansvarar även för kommunens naturreservat, övriga friluftsområden, friluftsbad och anlagda vattenområden. Inom nämndens område finns även ansvaret för färdtjänst, riksfärdtjänst, skolskjuts och trafikfrågor.

Politisk plattform

Gatu- och samhällsmiljönämnden utgår ifrån FN:s globala hållbarhetsmål som verktyg och en kompass för Uppsalas utveckling och framtid.

För nämnden innebär detta en ambition att utveckla en levande, människonära och välfungerande stad och landsbygd samtidigt som vi gör vårt bästa bidrag för den hållbara omställningsrörelsen nationellt och internationellt. I Uppsala behöver vi balansera lokala utmaningar som ligger oss nära geografiskt och i tid med långsiktig och utåtriktat arbete. Det är också så vi bygger Uppsalas varumärke och attraherar talang och företag, och skapar en grogrund för innovationer och för nya företag att utvecklas.

Uppsala ska leda klimatomställningen. Samhällsomvandlingen och stadens expansion är i sig testbäddar för att föra samman uppsalabor, universitet, näringsliv och samhälle, och för att hitta nya former för samverkan. Alla världens samhällen står idag inför stora utmaningar med att uppnå klimatmålen, det gäller även Uppsala. Samtidigt är detta vår tids ödesfråga och den genomsyrar nämndens arbete. Viljan att göra rätt måste vara starkare än rädslan att göra fel. Om vi ska ha en chans att leda omställningen kommer vi att göra misstag på vägen, och om vi inte har fått några skrubbsår på vägen så har vi inte försökt tillräckligt mycket.

För att skapa goda möjligheter till ett långsiktigt hållbart samhällsbyggande gör nämnden prioriteringar för att infrastrukturen ska gynna omställningen till hållbara transporter. Nämnden ökar energieffektiviseringen och sänker elanvändningen, bland annat genom att effektivisera gatubelysningen.

Uppsala fortsätter att vara Sveriges bästa cykelstad genom bland annat minskad biltrafik i innerstaden. I all planering ska möjligheter för gång-, cykel- och kollektivtrafik prioriteras. Cykelmobilitetsfunktioner utvecklas i cykelparkeringshus. Nämnden ska verka för att öka andelen som går och cyklar till förskolor och skolor. Detta görs bland annat genom att öka trafiksäkerheten vid viktiga målpunkter och genom att inkludera barnen i arbetet.

Innerstadens gaturum är Uppsalabornas gemensamma vardagsrum. Det ska utvecklas och göras mer attraktivt genom bland annat mer plats för gatuliv, gående och uteserveringar. Trafikflödena avseende gång- och cykeltrafik ska öka. Sänkt hastighet

och minskad motortrafik minskar trängseln, bidrar till lägre utsläpp och partikelnivåer och ökar säkerheten för alla trafikslag. Biltrafiken ska minska genom åtgärder inom flera områden. En aktiv parkeringsstrategi ska bidra till omställningen till hållbara transporter och en attraktiv innerstad. I samarbete med Region Uppsala ska nämnden bidra till ökat resande med kollektivtrafiken. Motortrafiken i innerstaden ska också minska genom samordnade varutransporter. Det ska bli lättare att samåka och åka med kollektivtrafiken till och från Uppsala genom att utöka antalet pendlarparkeringar.

Grönskan i staden ska öka och den gröna infrastrukturens potential som kolsänka och förstärkt biologisk mångfald ska utvecklas. Uppsalas parker och gröna stråk ska vara tillgängliga och attraktiva för uppsalaborna och bidra till folkhälsan och hållbara vanor. Det ska inte behövas långväga resande för att uppleva starka naturupplevelser. Standarden ska höjas i prioriterade parker och fler parker ska anläggas. Vid planeringen av sommarblomsprogrammet ska växter som främjar pollinerande insekter prioriteras. Fler naturreservat ska skapas och tillgängligheten till de kommunala naturreservaten ska öka.

Den allmänna platsen ska vara attraktiv och bjuda in till rörelse och vistelse som leder till ökad trygghet för Uppsalaborna. Ett systematiskt arbetssätt för att identifiera brister och utvecklingspotential tillsammans med representanter från civilsamhället utvecklas där trygghetsvandringen är ett bland flera verktyg.

Nämnden ska bidra till kommunens målsättning om landsbygdsutveckling, exempelvis genom ett aktivt samarbete med vägföreningarna och en utbyggnad av pendlarparkeringar.

Nämnden utvecklar planeringen och beredskapen för att kunna hantera effekter av klimatförändringar, till exempel genom arbetet med dagvatten- och skyfallsplan, bemanningsberedskap, trädplantering och anläggning av regnbäddar i gaturum.

Nämnden bidrar till ett hållbart samhällsbyggande. En stor del av nämndens ansvarsområden ingår i en samlad samhällsbyggnadsprocess som sträcker sig från en idé om hur en plats kan utvecklas till en färdigbyggd plats som behöver tas om hand. Nämnden ska därför fortsätta stärka samverkan med Uppsalaborna, civilsamhället, lokala näringslivet, universiteten, statliga myndigheter och övriga kommunens nämnder och kommunala bolag för att samhällsbyggandet som helhet ska följa kommunövergripande ambitioner och styrdokument. Fokus ligger på att både dagens och morgondagens Uppsalabor ska ha förutsättningar för att förverkliga sina drömmar.

Omvärld och förutsättningar

Uppsala har under de senaste åren haft en hög befolkningsökning och prognoser visar på att kommunen fortsätter växa. Det förutsätter en kontinuerlig utbyggnad av bostäder, arbetsplatser och infrastruktur. Med det så kallade Uppsalapaketet säkras möjligheterna till en fortsatt hög utbyggnadstakt tillsammans med förbättringar i kollektivtrafiksystemet. Detta medför stora investeringsbehov för kommunen samtidigt som driftkostnaderna ökar.

Kriget i Ukraina har påverkat ekonomin och kommer att göra det under kommande år. Inflationen ligger på höga nivåer och energi- samt drivmedelskostnaderna är höga. Detta har en stor effekt på kommunens och nämndens ekonomiska förutsättningar.

Nämnden kommer att identifiera och genomföra effektiviseringsåtgärder. För att ha en budget i balans är det nödvändigt att göra prioriteringar vilket kommer innebära en sänkning av ambitionsnivån avseende driften av den allmänna platsen. Det kommer göras genom att prioritera långsiktiga mål och kvaliteter över de kortsiktiga. Hanteringen av en utmanande närtid får inte riskera arbetet mot den långsiktiga målpuppfyllelsen.

Beslut som togs under covid-19 pandemin för att stärka näringslivet medförde vissa effekter som påverkar nämndens budget negativt. Exempel på detta är de indexregleringar som gjordes avseende avtal för ökade drivmedelskostnader för samhällskritiska tjänster.

Kostnaderna för särskild kollektivtrafik ökar kraftigt eftersom priset i det nya avtalet som trädde i kraft i slutet av år 2022 är relaterat och reglerat utifrån de betydligt högre kostnaderna för drivmedel.

I ett snabbt växande Uppsala behöver nämnden vara lyhörd för de behov och förväntningar som den föränderliga omvärlden ställer på den kommunala organisationen. De demografiska förutsättningarna, med en hög inflyttningstakt och en allt större del av befolkningen i hög ålder, medför stora utmaningar i planeringen av den offentliga platsen. Sambandet mellan ökad fysisk aktivitet och bättre folkhälsa, tillsammans med förändringen i kommunens demografi, gör att nämnden behöver planera för multifunktionell markanvändning av allmän plats på ett sätt som inte gjorts tidigare.

För att kunna möta utmaningarna behöver nämnden ha en flexibel förvaltningsorganisation som kan möta behoven hos omvärlden med bland annat digitalisering och teknikutveckling. Nämnden måste säkerställa en långsiktig kompetensförsörjning genom rekrytering av nya medarbetare, kompetensutveckling inom organisationen och tillgängliggörande av kompetens utanför organisationen. Digitaliseringen och utvecklingen av ny teknik påverkar alla sektorer av samhället. Inom områden som transport, klimat och energi bidrar digitaliseringen till nya, smartare och effektivare lösningar. Förväntningarna på kommunens digitala service ökar och digitalisering kan även ge nämnden möjlighet att utveckla formerna för insyn och delaktighet i kommunens beslutsprocesser. Samtidigt finns det risk för en digital klyfta om kommunen inte erbjuder andra alternativ för de kommuninvånare som inte tar del av den nya tekniken. För att möta de nya digitala möjligheterna och utmaningarna krävs bland annat investeringar och utbildning samt beredskap hos medarbetarna för att förändra sitt arbete. Innovation och digitalisering är verktyg som kommunen kan använda sig av för att uppnå ett effektivare resursutnyttjande och skapa ökat värde för de vi är till för.

Den industrialiserade världen har under modern tid varit bra på att skapa ekonomisk tillväxt och välstånd, med den nackdelen att det har skett på bekostnad av miljö och klimat. Uppsalabornas stora utsläpp av växthusgaser inkluderar transporter i kommunen, långväga resor och konsumtion av varor och livsmedel. Uppsalas expansion, med framväxten av nya bostadsområden, ger också upphov till betydande utsläpp under byggprocessen och genom val av byggmaterial.

Kommunens två övergripande klimatmål är att Uppsala ska vara fossilfritt och förnybart år 2030 och klimatpositivt år 2050. Det finns motsvarande mål om att skapa en giftfri miljö med ren luft, rent vatten och ren mark. Detta ligger i linje med vad vetenskapen säger måste göras för att Uppsala ska bidra till att Sverige når de nationella och globala klimatmålen. Många aktörer arbetar idag aktivt med miljö- och

klimatfrågor men omställningstakten behöver öka för att säkra folkhälsan och planetens välmående.

För att nå beslutade miljö- och klimatmål krävs strukturella förändringar som påverkar samhällsplaneringen, energiförsörjningen och våra val av byggmaterial, transporter, matvanor och konsumtionsmönster. Fokus behöver riktas mot både utsläppsreducerande åtgärder och åtgärder för klimatanpassning.

Belastningen på allmän plats, naturmarker och friluftsområden ökade under pandemin. Fler invånare tillbringar alltmer av sin tid utomhus. Nämnden behöver möta det ökade behovet genom att utveckla och stärka de tillgängliga platserna för att även möjliggöra för andras verksamhet.

För ett hållbart samhällsbyggande och förvaltande krävs det en god förmåga till samverkan inom hela kommunkoncernen och med kommunens invånare, föreningar, näringsliv, universitet och statliga myndigheter. Samverkan med andra nämnder som arbetsmarknadsnämnden blir allt viktigare under kommande år för att sysselsätta ungdomar och personer som står utanför den ordinarie arbetsmarknaden. I en ansträngd ekonomi är det viktigt att nämnden söker extern finansiering där det är möjligt för att inte utvecklingsarbete ska stanna av.

Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget

Nämndens verksamhetsplan beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2023 med plan för 2024–2025. Nämndens budget visar hur nämnden fördelar de ekonomiska resurser som den tilldelats i Mål och budget. Verksamhetsplanen visar hur nämndens politik bidrar till att uppfylla de krav som ställs genom:

- fokusmål
- uppdrag
- budget

Nämnden följer upp verksamhetsplan och budget i samband med kommunens gemensamma uppföljningar per april, delårsbokslutet per augusti och årsredovisningen. Nämnden ansvarar för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom verksamhetsområdet. I samband med att nämnden beslutar om verksamhetsplan och budget beslutar nämnden också om en plan för intern kontroll.

Stadsbyggnadsförvaltningen ansvarar för att omsätta planerna i praktisk handling.

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Begrepp	Beskrivning
Fokusmål	Kommunfullmäktiges mål i <i>Mål och budget</i> . Nämnden konkretiserar fokusmålen genom att beskriva åtgärder till uppdragen och vid behov komplettera med grunduppdrag, nämndmål, strategier, åtgärder och indikatorer.
Uppdrag	Uppdrag som ges till nämnden genom kommunfullmäktiges Mål och budget eller genom beslut som fattas under året av kommunfullmäktige och/eller kommunstyrelsen. Till uppdrag från Mål och budget tar nämnden fram åtgärder och vid behov strategier för att beskriva hur nämnden genomför uppdragen.
Grunduppdrag	Nämndens grunduppdrag enligt reglementet. Utvecklingen av grunduppdraget beskrivs med nämndmål med åtgärder och/eller indikatorer.

Begrepp	Beskrivning
Nämndmål	Nämnden kan för att bidra till måluppfyllelse konkretisera fokusmålen genom att formulera egna nämndmål med tillhörande strategier och åtgärder. Under fokusmål 1 finns kommungemensamma obligatoriska nämndmål inom arbetsmiljö och ledar-/medarbetarskap.
Budget	Nämndens budget utgår från <i>Mål och budget</i> och preciseras i nämndens detaljbudget. Nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi redovisar budgeten separat för de båda verksamhetsformerna.
Strategi	Visar nämndens långsiktiga vägval för hur den ska nå sina mål. Nämnden tar i sina strategier även hänsyn till kommunens program och policyer. Nämnden kan i beskrivningen av sina strategier visa vad som behöver göras även bortom 2023 – 2025 för att sätta in åtgärderna i ett sammanhang.
Åtgärd	Visar vilka initiativ nämnden tar för att förverkliga sina nämndmål och uppdrag. Det kan exempelvis handla om att nämnden gör satsningar, fattar nödvändiga beslut, tillsätter en utredning eller startar en försöksverksamhet. Åtgärder för att öka jämställdheten ska alltid övervägas. För nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi behöver det framgå om åtgärden gäller båda verksamhetsformerna eller enbart den ena eller andra.
Förväntad effekt	Konkretiserar en åtgärd och beskriver vad den ska leda till. Underlättar på så sätt uppföljningen av åtgärder.
Styrdokument	Visar om åtgärden finns i, eller kan kopplas till genomförandet av, ett befintligt styrdokument (till exempel program eller handlingsplan).
Indikator	Indikatorer mäter trender, resultat och önskade effekter i när- och omvärld som kommunen behöver förhålla sig till. De ska kunna jämföras över tid och där det är möjligt med andra organisationer och kommuner. De kan användas i styrningen genom att sätta ett målvärde för respektive indikator för planperioden.

Kommunfullmäktiges fokusmål

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att effektivisera administrationen och minska den administrativa belastningen.

För att klara välfärdsuppdraget behöver verksamheten vara resurseffektiv. Styrning och ledning ska bygga på tillit utan detaljstyrning.

Genom att effektivisera stödprocesserna övergripande inom förvaltningen frigörs resurser till kärnverksamheten.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Frigöra tid för medarbetare och chefer genom att effektivisera tiden i övergripande processer och nyttja resurserna i kärnverksamheten		Ökat internt resursutnyttjande.

Tabell 1. Nämndens åtgärd till Uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att effektivisera administrationen och minska den administrativa belastningen.

Uppdrag 3. Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Den förändrade demografin sätter press på kommunens ekonomi och finansieringen av välfärden. Den digitala teknikens roll för kommunens ekonomi och samhällets välstånd har vuxit snabbt och kommunen behöver dra lärdom av erfarenheter, skynda på och hitta rätt fokus i verksamhetsutveckling, innovation, samverkan och införande av välfärdsteknik. Behovet av nya digitala verktyg som e-tjänster, artificiell intelligens och digitala lärplattformar är stort och med stöd av datadrivet beslutsfattande ska kommunen fatta mer välavvägda beslut. Utvecklingstakten måste öka samtidigt som kommunens verksamheter måste säkerställa digital inkludering.

Företag och privatpersoner ska ha möjlighet att genomföra och följa sina ärenden digitalt i så stor omfattning som möjligt. Nämnden arbetar med framtagning av digitala tjänster för bland annat grävtillstånd. Geografisk information inom nämndens verksamhet ska anpassas för att kunna vidareutvecklas och komma till nytta inom hela samhällsbyggnadsprocessen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Öka det datadrivna arbetet internt inom verksamheten		Ökat internt resursutnyttjande genom datadrivet arbete.
Digitalisera processen för grävtillstånd och trafikanordningsplaner		Ökad interneffektivitet och ökad kundnöjdhet

Tabell 2. Nämndens åtgärder till Uppdrag 3. Utveckla digitala välfärdstjänster för ökad samhällsnytta och ett mer effektivt resursutnyttjande.

Uppdrag 4. Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetsätt inom kommunkoncernen.

Genom ett systematiskt arbetsmiljöarbete och regelbunden kartläggning av kommande kompetensbehov ska nämnden säkra genomförandet av uppdrag idag och imorgon. Övergången till tillitsbaserad ramtid ger förutsättningar som bidrar till ett ökat fokus på uppdragsdialoger mellan arbetsgivare och medarbetare.

Det ökade friskvårdsbidraget ger jämlika och goda förutsättningar för bättre hälsa och ökad frisknärvaro. En ökad chefstäthet inom nämndens verksamhet ger bättre möjligheter för dialog och avstämningar mellan medarbetare och chef vilket bidrar till ett hållbart arbetsliv.

Nämnden kommer under planperioden undersöka möjligheten att införa traineeprogram som en del i att säkra kompetensförsörjningen både i närtid och framtid.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Stärka förmågan till långsiktig och systematisk kompetensförsörjning av nämndens verksamheter.		God framförhållning i kompetensförsörjningsarbetet som leder till säkrare leveranser och ett ökat lärande i organisationen.
Säkerställa en robust bemanning inom nämndens verksamheter.		Minskade tidsbegränsade anställningsformer, lägre personalomsättning, högre arbetstillfredsställelse.

Tabell 3. Nämndens åtgärder till Uppdrag 4. Stärka kompetensförsörjningen och säkerställa ett hållbart arbetsliv och hälsofrämjande arbetsätt inom kommunkoncernen.

Kvarvarande uppdrag: Arbeta för att överföra ansvar för färdtjänst till Region Uppsala.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Arbeta för att överföra ansvar för färdtjänst till Region Uppsala.		Bättre samordning med sjukresor och övrig kollektivtrafik.

Tabell 4. Nämndens åtgärder till Kvarvarande uppdrag: Arbeta för att överföra ansvar för färdtjänst till Region Uppsala.

Nämndens grunduppdrag

Nämnden kommer fortsätta att delta i det kommunövergripande arbetet med att utveckla synpunktshanteringen och öka medborgarens inflytande över verksamheten. Genomförandet av åtgärder som preciserats i program och handlingsplaner kommer fortsätta, exempelvis handlingsplanen för äldrevänlig kommun. Beslutade åtgärder i program och handlingsplaner påverkar innehållet i nämndens investeringsprojekt i förvaltningen och utvecklingen av allmän plats. Exempel på detta är antalet bänkar som placeras ut i samband med genomförandet av investeringsprojekt samt att nämnden alltmer arbetar med återvinning av material i projektverksamheten.

Nämndens entreprenadverksamhet i egen regi kommer under året att testa andra arbetsmetoder för att grundlägga konstruktioner än det traditionella som är att gjuta med betong. Dessa åtgärder kommer ha effekt både på den ekologiska- och ekonomiska hållbarheten.

Stadsbyggnadsförvaltningen kommer fortsätta arbeta med en övergripande kompetensförsörjningsplan för att hålla en hög effektivitet.

Nämndmål N1.1. Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv.

Kommunens systematiska arbetsmiljöarbete ska i första hand vara förebyggande och hälsofrämjande. Väl fungerande systematik, rutiner och den löpande dialogen mellan chef och medarbetare skapar förutsättningar för kommunen som arbetsgivare att säkerställa en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö. Alla medarbetare har därtill ett individuellt ansvar att aktivt bidra till en god arbetsmiljö.

Samtliga nämnder, styrelser, förvaltningar och bolag ska regelbundet följa upp arbetsmiljön och det systematiska arbetsmiljöarbetet i den egna verksamheten samt säkerställa att en returnering av arbetsmiljöuppgifter kan hanteras på ett bra sätt.

Som arbetsgivarnämnd har kommunstyrelsen en särskild tillsynsplikt för kommunens arbetsmiljö och följer därför upp hur nämnderna tillämpar det systematiska arbetsmiljöarbetet. Dessutom kommer kommunstyrelsen under planperioden särskilt följa upp och analysera de arbetsmiljörelaterade nyckeltalen hållbart medarbetarengagemang, sjukfrånvaro och upprepad kortidssjukfrånvaro samt tillbud och arbetsskador på kommunövergripande nivå.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet med inriktning mot en hållbar arbetssituation		En långsiktig god hälsa bland medarbetare.

Tabell 5. Nämndens åtgärd till Nämndmål N1.1 Kommunen ska ha ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv.

Nämndmål N1.2. Kommunen ska ha ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap, som säkrar leveranser av hög kvalitet, verksamhetsutveckling och medledarskap.

I en utmanande vardag med stort förändringstryck och höga förväntningar på kommunal service har kommunkoncernens chefer och ledare har ett komplext uppdrag.

Ledarskapet ska stimulera medarbetare till aktivt lärande och medskapande. Tillsammans med medarbetarna ska chefer driva förbättringsarbete och skapa förutsättningar för verksamhetens utveckling och kontinuerliga lärande genom den mångfald av erfarenheter och perspektiv som finns bland kommunens nuvarande och framtida medarbetare. Medarbetarskapet i kommunen präglas av hög kompetens och ansvarstagande för uppdraget liksom ett professionellt förhållningssätt till kommuninvånare, besökare och arbetskollegor.

Kommunkoncernens gemensamma värdegrund är utgångspunkten för både chefer och medarbetare i arbetet med förändring, förbättring och utveckling. Nämnden arbetar vidare med Uppsala kommuns värdegrund om att arbeta tillsammans, välkomna nyskapande och göra skillnad för kommuninvånare och näringsliv.

Kommunen ska arbeta långsiktigt och strukturerat med chefs- och ledarutveckling. Detta genom tydliga och inkluderande processer samt rutiner och arbetsätt för kompetensförsörjning, ersättningsplanering, rekrytering, utveckling och karriäromställning för chefer och ledare. Introduktionen av nya chefer ska ha hög kvalitet och alltid övergå i en individuell utvecklingsplan.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Stärka förmågan i förvaltningen att leda för att stödja medarbetardriven utveckling.		Goda förutsättningar för nämnden att öka takten i verksamhetsutvecklingen.
Kompetenshöjande insatser för chefer och medarbetare kring mångfald och inkludering.		Ökad medvetenhet om vikten av strukturerat arbete kring mångfald och inkludering som en del av kompetensförsörjning. Minska risken för diskriminering och bli en attraktiv arbetsgivare för alla

Tabell 6. Nämndens åtgärder till N1.2. Kommunen ska ha ett kulturbärande ledar- och medarbetarskap, som säkrar leveranser av hög kvalitet, verksamhetsutveckling och medledarskap.

Indikatorer

Indikator	2020	2021	2022	Mål	Jämförvärde	Källa
Medarbetare som har många frånvarotillfällen de senaste 12 månaderna (6 eller fler), andel, tillsvidareanställda.	8,4	12,3	12,3	Minska		
Kvinnor	3,9	5,7	5,6			
Män	4,5	6,6	6,6			
Hållbart medarbetarengagemang (HME) totalindex.	76	76	77	Öka		
Kvinnor	75	77	77			
Män	76	75	76			
Index för ledarskap i medarbetarundersökningen	76	77	78	Öka		
Kvinnor	77	79	81			

Indikator	2020	2021	2022	Mål	Jämförvärde	Källa
Män	74	75	76			
Index för arbetssituation i medarbetarundersökningen.	73	72	73	Öka		
Kvinnor	69	70	72			
Män	76	74	74			
Medarbetare som anser att ens chef uppmuntrar till förbättringar av verksamheten.	77	78	78	Öka		
Kvinnor	79	80	80			
Män	74	76	75			
Medarbetare som anser att ens arbetsplats följs upp och utvärderas på ett bra sätt.	60	62	61	Öka		
Kvinnor	58	63	61			
Män	62	61	61			
Medarbetare som anser att de är insatta i sin arbetsplats mål.	78	77	76			
Kvinnor	77	78	78			
Män	79	77	74			
Sjukfrånvaro totalt andel	4,6	3,9	4,5	Minska		
Kvinnor	4,8	4,4	5,0			
Män	4,4	3,4	4,1			

Tabell 7. Nämndens indikatorer till fokusmål 4.

Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Uppdrag 10. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.

För att stimulera jobbtillväxten behöver det skapas förutsättningar för fler företag att starta, etablera sig och växa i kommunen. Företagare ska mötas av bra service, tillgänglighet, god förståelse, effektiv handläggning och tydlig kommunikation. Företagsservicen ska effektiviseras med hjälp av en tydlig helhetsbild och mer sömlösa övergångar mellan olika myndighetsområden och beslutsprocesser. Infrastrukturen för mobilt företagande ska förbättras och bemötande, information och kommunikation i samband med bland annat markupplåtelse ska utvecklas. Möjligheten till längre tillstånd för markupplåtelse vid uteserveringar ses över.

Stadsbyggnadsförvaltningen ska se över helhetsbilden av företagsservicen som ligger inom samhällsbyggnadsprocessen och göra trimningsinsatser där förbättrad effektivitet eller rättssäkerhet kan nås. Därutöver ser respektive linjeverksamhet se över interna processer på samma sätt.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Beakta och bejaka möjligheterna för det lokala näringslivet att lämna anbud i upphandlingar.		Större andel lokalt producerade varor och tjänster till kommunens verksamhet.
Öka möjligheten för företagare att nyttja allmän plats.		Lättare att bedriva verksamhet samt ökad nöjdhet hos företagare.
Uppsala kommun ska ge en samordnad, rådgivande, rättssäker och effektiv företagservice och ett gott bemötande i sina kontakter med näringslivet	Näringslivsprogrammet	Företag växer och fler jobb skapas
Tillsammans med näringsliv och offentliga organisationer utveckla Uppsala som hållbar och internationellt konkurrenskraftig destination.	Näringslivsprogrammet	Företag växer och fler jobb skapas
Arbeta för trygghet och attraktivitet för näringslivet i city, stadsdelar, kransorter, landsbygder och i verksamhetsområden.	Näringslivsprogrammet	Företag växer och fler jobb skapas

Tabell 8. Nämndens åtgärder till Uppdrag 10. Förenkla företagets vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker företagservice med hög kvalitet.

Uppdrag 12. Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Nämnden ska identifiera relevanta samarbeten med externa aktörer och hämta hem erfarenheter genom att antingen driva eller delta i samarbetena. Genom att aktivt söka externfinansiering genom EU:s fonder och program stannar inte viktigt utvecklingsarbete av på grund att utmanande ekonomiska tider. Arbeten som hel- eller delfinansieras av externa medel ska ha en tydlig koppling till kommunens övergripande mål och ambitioner och det ska finnas en idé om hur arbetet blir en del av grunduppdraget.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Identifiera och sök externa medel för utvecklingsprojekt i linje med Agenda 2030.		Förstärkt arbete enligt Agenda 2030.

Tabell 9. Nämndens åtgärd till Uppdrag 12. Stärka Uppsalas position som internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Nämndens grunduppdrag

Trygghet och förutsättningar för ett gott näringsliv hänger ihop. När en plats är aktiv och trygg ökar antalet människor på platsen och förutsättningarna för näringslivet blir bättre. Nämnden arbetar i sitt grunduppdrag med trygghetsskapande åtgärder genom samverkan med kommunstyrelsen och andra aktörer såsom fastighetsägare. Genom trygghetsskapande insatser jobbar nämnden med att kontinuerligt förbättra förutsättningarna för näringslivet. Under 2023 kommer exempelvis Brantingstorg utvecklas för att platsen ska upplevas som tryggare och trevligare.

Nämnden kommer fortsätta jobba med att dra fram el till allmänna platser där företagare önskar bedriva verksamhet. Framöver kommer nämnden undersöka om det är möjligt att skapa fler specifika torghandelsplatser där näringsidkare kan bedriva försäljning. Visar det sig vara genomförbart kommer näringsidkare inte att behöva söka polistillstånd för att sälja sina produkter vilket gör det enklare för deras verksamhet.

Nämndens verksamhet kommer att fortsätta möta näringsidkare utifrån alla berörda nämnders ansvarsområden för samordnat hantera exempelvis ansökningar om uteserveringar. Det gör att näringsidkare möter hela förvaltningen vid ett tillfälle och det ger en effektivare process.

Nämnden kommer i grunduppdraget att uppdatera och ta fram nya rutiner samt genomföra aktiviteter som ger positiva effekter för näringslivet och bidrar till utveckling av den egna verksamheten. Exempel på detta är ökad dialog med entreprenörer för utvecklingsaktiviteter längs Fyrisån/hamnen och beskrivning av arbetssätt med branduppställningsplatser.

Indikatorer

Indikator	2020	2021	2022	Mål	Jämförvärde	Källa
Nöjd kund index (NKI) för markupplåtelse	66	71		Öka		

Tabell 10. Nämndens indikator till grunduppdraget.

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

Uppdrag 15. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Stadsbyggnadsförvaltningen ska ta fram en gemensam modell för klimatstyrning och uppföljning av klimatpåverkan och implementera den i processen för samhällsbyggnadsprojekt. Modellen ska bygga på de klimatkalkyler för översiktsplanering, detaljplanering, stadsdelar respektive anläggningsprojekt som färdigställs under 2023 och ska möjliggöra styrning mot en framtida koldioxidbudget. Inom nämndens verksamhet kommer främst arbetet fokusera på byggtekniker och materialval inom bygg- och anläggningsprojekt, främjandet av hållbar mobilitet och av hållbara resvanor genom att utveckla möjligheter till rika naturupplevelser i närmiljön, och möjlighet för fler att vistas i naturen samtidigt. Ambitionen är att för respektive bygg- och anläggningsprojekt kunna ta beslut som är i linje med Parisavtalets åtaganden. Nämnden ska testa och utveckla metoder för samverkan för att uppnå målen genom att samskapa de hållbara vägvalen med Uppsalaborna, civilsamhälle, universitet och näringsliv. En metod som kommer undersökas och användas är medborgarbudget.

Från 2021 ska minskningen i Uppsala vara 10–14 procent per år fram till 2030. De kommunala verksamheternas egen miljöpåverkan måste minska samtidigt som kommunen verkar för lägre påverkan bland Uppsalas alla invånare och företag.

Genomgående för all verksamhet är att hållbarhetsperspektiven ska genomsyra arbetet. Förvaltningens projektledare stödjer sig på de styrmodeller och styrdokument som finns kring respektive ämnesområde. Genom att stärka styrningen mot hållbarhet i styrdokument, där ekologisk hållbarhet är en, ges möjlighet till ett ökat genomslag i all projektverksamhet inom planering och anläggning.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckla arbetssätt och metod för att minska behovet att frakta bort grönmassa och avfall från skötseln av grönområden.		Minskat avfall, minskade behov av transporter och minskad klimatpåverkan.
Utveckla metoder för att minska användningen av dricksvatten vid skötsel av allmän plats.		Minskad användning av dricksvatten.
Genomföra åtgärder i enlighet med åtgärdsprogram för kvävedioxid och handlingsplan för luftkvalitet.	Åtgärdsprogram för kvävedioxid och handlingsplan för luftkvalitet	Bättre luft i Uppsala kommun med bättre folkhälsa som effekt.
Öka kunskapen om trädens koldioxidbindning och implementera kunskapen i investeringsprojektens koldioxidbudget.		Minskad klimatpåverkan.
Förstärk befintliga samt återskapa gamla våtmarker för att öka kolinbindningen.		Ökad kolinlagring.
Förstärka arbetet med hållbar utveckling genom arbetssättet medborgarbudget.		Minskad negativ klimatpåverkan.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Implementera resultatet av skyfallsanalyser i investeringsplaneringen.		Minska risken för översvämning på grund av skyfall i den befintliga staden.
Minska klimatpåverkan av bygg- och anläggningsprojekt inklusive allmän plats och transporter.	Miljö- och klimatprogram	Minskad klimatpåverkan
Utveckla mobilitetsfunktioner, bland annat genom tjänsteutveckling i cykelparkeringshuset.		Cykel används i högre utsträckning av medborgarna
Minska miljöbelastningen genom att begränsa genomfartstrafiken samt övrig biltrafik i centrala staden.		Minskad klimatpåverkan.
Fortsätta det systematiska arbetet med parkeringsöversynen.		Mer rättvis och likvärdig avgiftsnivå för biltrafiken i hela staden.
Utveckla tekniska plattformar och mobilitetslösningar för att påskynda omställningen mot hållbar mobilitet.		Minskad klimatpåverkan.
I samarbete med andra offentliga aktörer färdigställa fler pendlarparkeringar, och om möjligt i kombination med cykelparkeringar och elladdstolpar, vid strategiska knutpunkter kopplat till kollektivtrafikstråk utifrån behov som pekats ut i landsbygdsprogrammet och översiktsplanen.		God samhällsservice och goda förutsättningar för hållbart resande i våra landsbygder.
Utveckla arbetet med att främja hållbar mobilitet i nybyggnadsområden.		Fler invånare använder hållbara transportsätt.
Ta fram en plan för hur trafiken ska ledas och regleras när nya Tullgarnsbron öppnas för trafik.		Bättre luftkvalitet och framkomlighet för kollektivtrafik och cykel i centrala Uppsala samt en attraktivare stad. Stärka näringslivet
Genomföra åtgärder för att minska det interna behovet av transporter av medarbetare och gods med bil.		Minskad klimatpåverkan.
Öka kunskapen och förståelsen för vad som ger klimatutsläpp och vad varje del av organisationen göra för att minska klimatpåverkan.		Arbetsätt i samhällsbyggnadsprocessens olika led som driver på en samhällsutveckling som minskar klimatpåverkan och som kan användas för att även ta hänsyn till andra hållbarhetsperspektiv i samhällsbyggnadsprocessen.
Öka integreringen av klimatperspektivet i styrande dokument och processer i verksamheten för att minska klimatpåverkan.		Arbetsätt i samhällsbyggnadsprocessens olika led som driver på en samhällsutveckling som minskar klimatpåverkan och som kan användas för att även ta hänsyn till andra hållbarhetsperspektiv i samhällsbyggnadsprocessen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Medverka till framtagande av kalkyleringsmetoder av klimatpåverkan för användning av byggtekniker och material vid bygg och anläggning.	Miljö- och klimatprogram	Ett mer resurseffektivt samhällsbyggande.
Genomföra åtgärder i enlighet med Handlingsplan för mobilitet och trafik	Handlingsplan för mobilitet och trafik	Minskad klimatpåverkan samt ökad framkomlighet.
Genomföra åtgärder enligt Handlingsplan för avfallsplan	Handlingsplan för avfallsplan	Minskat avfall och ökad ekologisk hållbarhet

Tabell 41. Nämndens åtgärder till Uppdrag 15. Öka takten i klimatomställningen för att minska växthusgasutsläppen och nå målet om ett klimatneutralt Uppsala 2030 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Uppdrag 16: Snabba på utbyggnaden av infrastruktur för el-laddning och andra hållbara drivmedel.

Andelen förnybara bränslen och drivmedel ökar. El kommer alltmer ersätta dagens fossila bränslen. Infrastrukturen för el-laddning behöver således byggas ut i såväl nya som befintliga bostads- och verksamhetsområden.

För att lyckas med omställningen behöver kommunkoncernen samverka inom organisationen men också med externa aktörer.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Bidra till ökad utbyggnad av laddinfrastruktur inom kommunen.		Fler laddstolpar.
Tillsammans med Uppsala parkeringsbolag ta fram en plan för nya laddningsplatser för el-bilar.		Bättre förutsättningar för att gå över till fossilfria fordon och få en större andel fossilfria fordon i trafiken.

Tabell 12. Nämndens åtgärder till Uppdrag 16: Snabba på utbyggnaden av infrastruktur för el-laddning och andra hållbara drivmedel.

Uppdrag 17: Främja möjligheterna till stads- och byodling samt utreda förutsättningarna för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap.

Kommunen ska bidra till omställningen mot ett mer hållbart samhälle, bland annat genom att underlätta för invånare, föreningar och näringsliv att odla lokalt och främja innovativa och cirkulära lösningar.

Genom att vid planerandet av nya parker verka för att delar planläggs för odling finns det förutsättningar för odlande på allmän platsmark.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Vid planering av nya parker verka för att vissa delar planläggs för odling.		Öka ytan odlingsbar mark i kommunens parkmiljöer.

Tabell 13. Nämndens åtgärd till Uppdrag 17: Främja möjligheterna till stads- och byodling samt utreda förutsättningarna för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap.

Uppdrag 18: Motverka förluster av biologisk mångfald och skydda hotade arter genom sammanhängande livsmiljöer för växter och djur.

En växande kommun ökar belastningen på närliggande ekosystem. Det kräver ett aktivt arbete för att stärka, skydda och återställa ekosystem och biologisk mångfald.

I arbetet med artskyddsåtgärder ska samverkan stärkas inom kommunkoncernen och med länsstyrelsen. Rutiner ska tas fram för uppföljning och utvärdering av kompensations- och artskyddsåtgärder.

Genom att arbeta med gröna och blå kärnor och stråk värnas den biologiska mångfalden och hotade arter skyddas. I arbetet med blå stråk ska det skapas en sammanhängande struktur med lekvatten för groddjur och amfibiska insekter i kommunens grönområden.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Utveckla arbetet med gröna och blå kärnor och stråk för att säkra och stärka biologisk mångfald, rekreation och andra ekosystemtjänster i syfte att stärka den biologiska mångfalden i stadsmiljö och på landsbygd.		Stärkt artskydd och ökad biologisk mångfald.
Ta fram en ny skötselplan för Hågadalen Nästens naturreservat.		En större andel av skogsmarken i naturreservaten har ett formellt skydd.
Genomföra åtgärder i enlighet med handlingsplan för vattenprogram för Uppsala kommun	Handlingsplan för vattenprogram	Förbättrad vattenkvalitet i vattendrag och sjöar.

Tabell 14. Nämndens åtgärder till Uppdrag 18. Motverka förluster av biologisk mångfald och skydda hotade arter genom sammanhängande livsmiljöer för växter och djur.

Uppdrag 19: Utveckla arbetet för att säkerställa god tillgång till natur och parker i stad och tätorter.

I Uppsala kommun ska alla medborgare ha nära till parker eller grönområden. Förutom att grönskan ger skydd vid extrema väderhändelser som vid översvämningar på grund av skyfall eller ger skugga varma dagar skapar träd och grönområden bättre luftkvalitet. De gröna värdena ska ges större utrymme i stadsplaneringen och indikatorer för att mäta utvecklingen av grön infrastruktur ska tas fram i samverkan med kommunstyrelsen och plan- och byggnadsnämnden.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Öka informationen om vad som sker och utvecklas i parker och torg.		Ökad medvetenhet och ökat nyttjande av parker och torg.
Utveckla analysmaterial avseende tillgång till park- och naturmiljöer till exempel kojindex.		God tillgång till natur och grönska för barn och unga.
Förstärk grönstrukturen i de delar av kommunen med lägst tillgång till parker, natur och friluftsområden.		Ökad tillgång till parker och natur för alla Uppsalas medborgare.
Kommunen ska verka för att utveckla Pilsbo friluftsområde tillsammans med omkringliggande kommuner		Tydlig styrning för utvecklingen av området vilket på sikt bidrar till bättre folkhälsa.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
genom att ta fram en utvecklingsplan för området.		
Framtidssäkra beståndet av stadsträd och öka krontäckningen genom att ta fram en riktlinje för Uppsalas träd.		Ökad upptagning av koldioxid, attraktiva livsmiljöer samt bättre lokalklimat.

Tabell 15. Nämndens åtgärder till Uppdrag 19. Utveckla arbetet för att säkerställa god tillgång till natur och parker i stad och tätorter.

Nämndens grunduppdrag

För att minska koldioxidutsläppen med 10 – 14 procent årligen arbetar nämnden både med att skapa förutsättningar för medborgare att bidra och med den egna verksamheten. Nämnden bygger nya och förbättrar cykelvägar för att främja hållbara sätt att resa. Medborgarundersökningen för 2021 visar att 90,4 procent är nöjda med utbudet av gång- och cykelvägar. Utmaningen är dock att skapa förutsättningar så att de medborgare som idag väljer bilen framgent väljer hållbara sätt att resa på. Driftverksamheten ställer om och blir mer ekologiskt hållbar, exempel på detta är att lövblåsar och andra mindre redskap numera är batteridrivna.

Det hållbara samhällsbyggandet sker genom ett helhetsperspektiv där hänsyn även tas till effekter och påverkan utanför kommunens gränser. Samhällsplaneringen sker i samverkan i hela kommunens organisation och syftar till att skapa en hållbar samhällsutveckling tillsammans med kommunens invånare, myndigheter, näringsliv och föreningsliv. Ett hållbart trafiksystem, invånarnas behov av hållbara resor och transporter och godstransporter är en viktig del i att nå ett hållbart samhälle. För att nå detta måste nya lösningar och idéer inom området bejakas och arbetet behöver ha ett lärandeperspektiv.

En aktiv strategi kring parkering är viktigt för klimatomställningen. Parkeringsstrukturen i befintliga områden ska följa med i utvecklingen vid förtätning och exploatering. När den första verksamheten eller boende flyttar in i ett nytt område ska områdets tänkta parkeringsstruktur vara på plats i området och närliggande område ska vara reglerad och anpassad till de nya förhållandena. Arbetet ska bidra till en fossilfri och förnybar infrastruktur. Det ställer krav på utveckling av den kommunala infrastrukturen och kommunens strukturer för att genomföra den omställning som krävs för att nå miljö- och klimatmålen. Kommunen behöver samverka med region och stat, inte minst inom transportinfrastruktur, energiförsörjning och bygg och anläggning.

Skötsel och utveckling av kommunens grönområden ska präglas av hållbara skötselmetoder där biologisk mångfald och ekosystemtjänster såsom pollinering och rekreation främjas. Nämnden jobbar vidare med att återställa ängsmark. Ängen är viktig både för biologiska mångfaldsvärden samt kulturhistoriska värden.

Tillsammans med kommunstyrelsen arbetar nämnden för att gröna- och blå värden prioriteras i kommande översiktsplan.

Indikatorer

Indikator	2020	2021	2022	Mål	Jämförvärde	Källa
Antal tillfällen som mätningar överskrider normvärde för	2	2		Minska		

Indikator	2020	2021	2022	Mål	Jämförvärde	Källa
partiklar kväveoxid (avser mätpunkt i centrala staden)						
Antal tillfällen som mätningar överskrider normvärde för partiklar PM10 (avser mätpunkt i centrala staden)	6	4		Minska		
Cykel som färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala kommun, andel	26	25				
Cykel som färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala tätort, andel	36	34				

Tabell 16. Nämndens indikatorer till grunduppdraget.

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Uppdrag 20. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Kommunen och polisen arbetar tillsammans med gemensamma prioriteringar för nolltolerans mot brott och för ett tryggare Uppsala på både kort och lång sikt. Samarbetet mellan kommunens nämnders och bolagsstyrelsers verksamheter, polismyndigheten, brottsförebyggande rådet, övriga myndigheter och civilsamhälle ska fördjupas och effektiviseras för att förebygga, förhindra och bekämpa kriminalitet.

Nämnden bidrar till kommunens evidensbaserade lägesbild av tryggheten i kommunen genom rapportering i IT-systemet EMBRACE.

Arbetet med den fysiska platsens utformning, attraktivitet och trivsel samt ökad närvaro ska komplettera det brottsförebyggande arbetet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Öka medborgarens upplevda trygghet genom konkreta och plats specifika insatser i den fysiska miljön		Ökad trygghet

Tabell 17. Nämndens åtgärd till Uppdrag 20. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Uppdrag 21. Implementera Business Improvement District (BID) och testa nya koncept och innovativa arbetssätt för ett aktivt områdesarbete.

Utveckla nya koncept och strukturer för bland annat BID, trygghetsvärdar och olika samverkans- och dialogformer. Trygghetsvärdar är en funktion som utifrån hög närvaro, dag som kväll, i ett område kan bygga tillit och nätverk, men som också kan uppfylla flera syften utifrån miljö, ekonomi, renlighet och trivsel samt ökad sysselsättning.

Nämnden kommer fortsätta arbetet med stadsvärdar som är verksamma på den allmänna platsmarken samt ingå i en samlad organisation bestående av bland annat lokala fastighetsägare och andra lokala aktörer i Gränby och Gottsunda.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Medverka i pilotverksamheter för platsutvecklingsprojekt/BID med områdesvärdsfunktioner, samverkan med boende och lokalt näringsliv.		Ökad samhällsnärvaro på platser med hög brottslighet och otrygghet.
Ingå i en samlad organisation för områdesvärdar för trygghetsskapande i Gottsunda och Gränby.		Ökad samhällsnärvaro på platser med hög brottslighet och otrygghet.

Tabell 18. Nämndens åtgärder till Uppdrag 21: Implementera Business Improvement District (BID) och testa nya koncept och innovativa arbetssätt för ett aktivt områdesarbete.

Uppdrag 22. Förebygg och bryt segregationen och skapa förutsättningar för fler bostäder med låg boendekostnad.

En uppväxt i områden med lägre socioekonomisk status påverkar hälsa, utbildningsnivå och framtid på arbetsmarknaden. Kommunen ska använda samhällsbyggandet som ett kraftfullt verktyg för att stärka den sociala sammanhållningen.

Nämnden arbetar med mobilitetslösningar för att minska boendekostnaderna genom ett sänkt parkeringstal. Vidare kommer nämnden verka för gröna stråk som fungerar som broar mellan områden med olika sociala förutsättningar.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Säkra en god och hög nivå på skötsel och utformning av offentlig miljö där socioekonomiska aspekter väger in.		Bidra till att minska risken för ökad polarisering.
Arbeta för attraktiva mobilitetslösningar för att möjliggöra sänkning av parkeringstalet och därav minskade boendekostnader, mindre trängsel och minskad klimatpåverkan.	Handlingsplan bostad för alla	Minskade boendekostnader i nybyggda bostadsområden.

Tabell 59. Nämndens åtgärder till Uppdrag 22. Förebygg och bryt segregationen och skapa förutsättningar för fler bostäder med låg boendekostnad.

Uppdrag 23. Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända.

Integrationen ska främjas genom att stötta fler nyanlända att snabbare etablera sig på arbetsmarknaden och klara av skolan. Särskilt fokus ska läggas på utrikesfödda flickor och kvinnors delaktighet i samhället.

Nämnden ska genom samarbetet med arbetsmarknadsnämnden fortsätta fungera som en första ingång till arbetslivet för feriearbetare men också som en trygg arbetsplats för människor som står långt ifrån arbetsmarknaden.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Erbjuda ungdomar och människor som står långt från arbetsmarknaden praktikplatser, feriearbete och andra anställningar.		Fler invånare ges en möjlighet att bli anställningsbara genom referenser och arbetslivserfarenhet.

Tabell 20. Nämndens åtgärd till Uppdrag 23. Påskynda integrationen för en snabbare etablering av nyanlända.

Uppdrag 24. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.

Den psykiska ohälsan ökar i samhället. Exempel på skyddsfaktorer mot psykisk ohälsa är trygg närmiljö, bra boende, utbildning, goda levnadsvanor, sociala relationer och aktiviteter som bidrar till meningsfullhet.

Nämnden arbetar för att alla kommuninvånare ska ha god tillgång till parker och naturområden som är lämpliga för fysisk aktivitet. Nämnden arbetar också aktivt för att människor som står långt från arbetsmarknaden ska få möjlighet till anställning eller sysselsättning vilket i sin tur kan bidra till att motverka psykisk ohälsa.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Framtagande av utvecklingsplaner för Fjällnora och Sunnerstaåsen. Samt genomförande av utvecklingsplanerna för Hammarskog och Björklinge.		Ökad folkhälsa.
Uppmuntra till fysisk aktivitet genom att erbjuda attraktiva och tillgängliga parker och grönområden.		Ökad fysisk aktivitet som även påverkar det psykiska måendet positivt.
Se över och inkludera suicidprevention i trafiksäkerhetsarbetet.		Minska antalet suicid i trafikmiljön.

Tabell 21. Nämndens åtgärder till Uppdrag 24. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och förebygga och hantera ökad psykisk ohälsa.

Uppdrag 26. Förbättra trafiksäkerheten för barn och unga vid förskolor, skolor och platser för idrotts-, kultur- och fritidsverksamhet.

Barn och unga ska ha trygga och säkra vägar till förskola, skola och fritidsaktiviteter. Om barn kan gå och cykla tryggt och säkert är det bra för både miljö och hälsa. Det ökar också barns frihet.

Uppsala kommun ska förbättra trafikmiljön och utarbeta riktlinjer för hämta- och lämnafunktion vid skolor och förskolor för att med tillräcklig geografisk distans säkerställa trafiksäkerheten för barn som går och cyklar till skolan.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Applicera barnrättsperspektivet och involvera barn i arbetet för trygga och säkra vägar till förskola och skola.		Att barns perspektiv och åsikter får påverka beslut och åtgärder för tryggare och säkrare vägar till förskola och skola.
Ta fram riktlinjer för hämta och lämna funktioner utifrån olika områdets förutsättningar, både för nya och befintliga skolor, som baseras på lärdomar från liknande arbeten i andra kommuner, nationellt och internationellt.		Tryggare och säkrare vägar till förskola och skola.

Tabell 22. Nämndens åtgärder till Uppdrag 26. Förbättra trafiksäkerheten för barn och unga vid förskolor, skolor och platser för idrotts-, kultur- och fritidsverksamhet.

Uppdrag 27. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Kommunens förmåga till civilt försvar tar sin utgångspunkt i kommunens krisberedskap och syftar till att inför och under höjd beredskap och ytterst krig, värna befolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna samt bidra till Försvarsmaktens förmåga att möta ett väpnat angrepp. Planering för att minska sårbarheter, stärka kontinuitetshandling och öka förmågan att hantera samhällsstörningar behöver fortsätta och planeringen för civilt försvar stärkas i alla verksamheter. Kommunala trygghetspunkter ska vara ett led i detta arbete. Ett systematiskt arbete med utbildning och övning krävs inom kommunens verksamheter och i samverkan med civilsamhället. Samverkan med civilsamhället i krisberedskapsfrågor är av största vikt. Beredskap krävs även för att kunna arbeta analogt när vardagens tillgängliga teknik inte längre fungerar.

Nämnden kommer slutföra arbetet med att ytterligare förstärka förmågan att upprätthålla verksamheten vid allvarliga händelser samt att bidra till Försvarsmaktens förmåga att möta ett väpnat angrepp.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Öka nämndens förmåga att upprätthålla kontinuitet inom samhällskritisk verksamhet.		Förstärkt förmåga att hantera kriser.

Tabell 23. Nämndens åtgärd till Uppdrag 27. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Nämndens grunduppdrag

Nämnden bidrar till en tryggare samhällsutveckling genom att särskilt ta hänsyn till trygghetsskapande aspekter i förnyelsen och utbyggnaden av kommunen. Investeringar i lekplatser och parker prioriteras till de områden i kommunen som idag har lägre tillgång.

Renhållning och städning på allmän plats genomförs med högre frekvens i utsatta områden och platser. Förutom att det är positivt för den upplevda tryggheten när det är städad i närområdet bidrar den ökade renhållningen till att fler människor rör sig på platserna vilket också bidrar till ökad trygghet.

Arbetet med säker skolväg för barn och unga samt insatser för att öka antalet barn och unga som går eller cyklar genomförs, ofta i samarbete med utbildningsnämnden. Nämnden arbetar både med fysiska åtgärder samt informationskampanjer.

Åtgärder görs löpande för att stärka trafiksäkerheten. Bland annat genom hastighetssänkande åtgärder men också genom att bygga ut cykelvägarna i kommunen.

Budget 2023

Nämndens driftbudget

Nämndens budget utgår från den budget med fördelning av kommunbidrag som kommunfullmäktige beslutat i Mål och budget. Prisuppräknigen för 2023 är 21,1 miljoner kronor och effektiviseringen är 11,5 miljoner kronor, vilket ger en ökning på 9,6 miljoner kronor. Utöver generell volym- och prisuppräknig samt generell avdrag för effektivisering, får nämnden följande resurstillskott enligt mål och budget.

Gatu- och samhällsmiljönämnden	
Belopp i tusental kronor	Budget 2023
Riktade nivåpåverkande beslut	6 731
Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan	1 431
Införande av nytt IT-system för trafikräkningar	-700
Utveckling friluftsområden enligt lokalförsörjningsplan – drift	200
Utveckling friluftsområden Björklinge och Hammarskog	600
Ökade driftkostnader ökade volymer från exploateringsprojekt	2 000
Ökade driftkostnader ökade volymer från investeringsprojekt	2 000
Skötsel naturreservat	1 200
Tidsbegränsade satsningar	185 024
Bullerskyddsåtgärder enligt handlingsplan för trafikbuller	1 300
Gång- och cykelväg Ulva via Klastorp, detaljplanekostnader och arkeologi	1 500
Total kapitalkostnad enligt beslutad investeringsbudget	175 724
Utmärkning av nya naturreservat	500
Utredningskostnader väginvestering i södra stadsdelarna	1 000
Ökade kreditivräntekostnader	5 000

Tabell 24. Riktade nivåpåverkande beslut och tidsbegränsade satsningar för nämnden.

Gatu- och samhällsmiljönämnden			
Belopp i miljoner kronor	Budget 2023	Budget 2022	Prognos 2022
Egenavgifter färdtjänst	9,1	9,5	8,3
Taxor och avgifter	9,5	7,3	8,8
Hyror och arrenden	43,5	34,2	43,7
Försäljning av verksamhet	74,1	55,2	57,1
Bidrag, drift och investeringar	9,1	11,7	15,6
Ersättningar exploateringsverksamhet	73,0	69,7	64,6
Summa intäkter	218,3	187,6	198,1
Vinterväghållning	-77,8	-77,5	-70,0
Drift- och underhållskostnader	-179,1	-180,6	180,4
Personalkostnader	-143,7	-140,3	-138,0
Kommungemensamma fördelade kostnader	-59,9	-48,4	-50,6
Utrangeringskostnader			-10,0
Nämnden	-1,8	-1,7	-1,7
Summa kostnader	-517,7	-503,5	-508,6

Gatu- och samhällsmiljönämnden			
Belopp i miljoner kronor	Budget 2023	Budget 2022	Prognos 2022
Finansiella kostnader	-265,7	-242,6	-248,0
Summa nettokostnader	-565,1	-558,5	-558,5
Kommunbidrag			
Politisk verksamhet (1)	1,8	1,7	1,7
Infrastruktur, skydd m.m. (2)	498,0	493,2	493,2
Färdtjänst	63,0	61,4	61,4
Affärsverksamhet (7)	2,3	2,2	2,2
Summa kommunbidrag	565,1	558,5	558,5
Resultat	0,0	0,0	0,0

Tabell 25. Nämndens driftbudget

Intäkter

De externa intäkterna inom verksamheterna är budgeterade utifrån förväntade volymer för 2022 och tecknade avtal för 2023. Hänsyn har tagits till beslutade förändringar i taxor och avgifter. Intäkterna från egenavgifterna är beräknade utifrån budget 2020. Ersättning exploateringsverksamhet är den finansiering nämnden får för kapitalkostnader för mark- och exploateringsanläggningar. Dessa anläggningar ska vara fullfinansierade från mark- och exploatering vilket gör att dessa intäkter ökar i takt med stadens utbyggnad.

Kostnader

Färdtjänsttransporterna är underfinansierade med 7 – 10 miljoner kronor. Under november 2022 trädde ett nytt avtal i kraft och indexuppräknings av avtalet blev 10 procent högre än beräknat till följd av de ökade kostnaderna för drivmedel. Redan tidigare under 2022 ökade kostnaderna markant vid indexregleringar av avtal avseende samhällskritiska transporter. Detta gör att kostnaderna kommer att öka avsevärt under 2023. Flertalet kostnader inom färdtjänsten är inte påverkansbara, förutom transportkostnaden kan inte heller kostnaderna för hyra och kammungemensamma kostnader påverkas. Nämnden har sett över personalkostnaderna och lagt in ett generellt vakansavdrag inom samtliga verksamheter. Utöver det är nämndens verksamhet återhållsam med vikarier och återbesättning av vakanser. För att klara kostnadsökningarna kommer det att krävas prioriteringar som innebära en sänkning av ambitionsnivåer avseende drift och underhåll av den allmänna platsen, nämnden kommer under kommande marsuppföljning att arbeta fram ett förslag med åtgärder för beslut.

Kommungemensamma fördelade kostnader ökar med 11,5 miljoner kronor, främst är det IT-kostnader som ökar med 5,2 miljoner kronor men även arbetsplatskostnader tillsammans med administrativa kostnader till fastighetsstaben som totalt ökar med 4,7 miljoner kronor.

Finansiella kostnader

Budgeten för de finansiella kostnaderna bygger på beräkning av befintliga anläggningstillgångar och en uppskattning av tillkommande anläggningstillgångar 2023. Beräkningen ligger till grund för de kommunbidrag nämnden erhåller i mål och

budget. De kapitalkostnader som avser mark- och exploateringsanläggningar finansieras via ersättning från exploateringsverksamheten. Även kostnader för kreditivränta för pågående nyanläggningar inryms i finansiella kostnader.

Nämndens investeringar

Investeringsbudgeten uppgår till 471,7 miljoner kronor. I projektkostnaderna ingår den tid som förvaltningens medarbetare lägger för projektledning. Sett till det ekonomiska läget har nämndens investeringsplaner setts över och vissa projekt skjutits fram i tid. Fortfarande är det en omfattande investeringsplan.

Investeringar			
Belopp i miljoner kronor	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Park/barn/natur/biologisk mångfald	61,0	79,2	49,2
Stadsutveckling/stråk/förbindelser	212,0	254,6	296,7
Stadsutveckling allmän plats	35,6	50,6	44,9
Gång och cykelfrämjande	72,1	74,7	57,6
Hållbart resande/mobilitet	29,3	26,0	24,0
Teknik och miljöutveckling	61,7	59,1	60,4
Erfarenhetsjustering ej specificerat per kategori	0,0	-100,0	-100,0
Summa	471,7	444,2	432,8

Tabell 26. Nämndens investeringar

Projektlista med samtliga investeringsprojekt finns i bilaga 3. Av projektlistan framgår vilka projekt som ingår i respektive kategori och vilka projekt som är pågående från tidigare år. Nämnden beslutar om eventuella omfördelningar i samband med prognoser vid delårsboksluten per mars och augusti.

Bilaga 1 Styrdokument

I denna bilaga finns en sammanställning av de politiskt beslutade planer och program som innehåller mål eller åtgärder riktade till gatu- och samhällsmiljönämnden.

- Avfallsplan – program för ett cirkulärt Uppsala utan avfall (KF 2022)
- Handlingsplan för program för elitidrott (KS 2020)
- Energiprogram 2050 (KF 2018)
- Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter (KS 2020)
- Handlingsplan för Gottsundaområdet 2021-2030 (KS 2021)
- Handlingsplan till kulturpolitiskt program för år 2020-2023 (KS 2020)
- Handlingsplan för Uppsala kommuns landsbygdsprogram 2022-2023
- Medborgarlöfte Uppsala resecentrum 2020-2023 (KS 2020)
- Handlingsplan för Miljö- och klimatprogram 2022-2025 (KS 2022)
- Handlingsplan näringslivsprogram 2021-2023 (KS 2020)
- Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning (KS 2017, reviderad 2019)
- Program för krisberedskap 2020-2023 (KF 2019)
- Handlingsplan för mobilitet och trafik (KS 2022)
- Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete (KF 2022)
- Handlingsplan för äldrevänlig kommun (KS 2020)
- Handlingsplan för vattenprogram för Uppsala kommun (KF 2021)
- Åtgärdsprogram för kvävedioxid – Uppsala kommuns handlingsplan för Luftkvalitet (KF 2022)

Nämndens styrdokument för det egna verksamhetsområdet

- Handlingsplan för trafikbuller 2021-2023 (GSN 2021)
- Handlingsplan för arbetet med cykeltrafik (GSN 2017)
- Parkplan för Uppsala stad (GSN 2013)
- Parkplan för Uppsalas prioriterade tätorter (GSN 2027)
- Riktlinjer för lekmiljöer (GSN 2019)
- Handlingsplan för offentliga toaletter (GSN 2020)

Bilaga 2 Uppföljningsplan

Inledning

Nämndens följer systematiskt upp verksamheten för att kontrollera och förbättra kvaliteten inom nämndens ansvarsområden och för att följa upp det som beslutats i verksamhetsplanen.

Uppföljningen strävar efter att synliggöra och analysera skillnader och därmed upptäcka var det kan finnas förbättringspotential och se vilka områden som behöver ytterligare prioriteras. Skillnader mellan kvinnor och män synliggörs, om möjligt. Andra skillnader kan vara mellan barn, unga och vuxna, mellan geografiska områden och mellan utförare.

Uppföljningen utgår från tillförlitliga och dokumenterade källor. Nyttan av nämndens uppföljning ska överträffa kostnaderna för den, även om en strikt ekonomisk kalkyl inte kan tas fram.

Nämndens uppföljning

Vid varje delårsuppföljning och vid årsredovisningen bedömer nämnden i vilken mån den bidragit till att förverkliga kommunfullmäktiges fokusråd och uppdrag samt uppnått egna nämndmål. Bedömningen baseras på uppföljningen av beslutade åtgärder och – där det är möjligt och lämpligt – även med stöd av indikatorer.

Nämnden kommer att följa upp externa utförare samt egen regi under året enligt upprättade rutiner. Nämnden följer upp sitt ekonomiska läge kontinuerligt under året och redovisar ett periodiserat resultat månadsvis. Detta innebär att nämnden varje månad (februari-november utom juni) jämför det ackumulerade resultatet med budget och gör en helårsprognos. Alla kostnader och intäkter ska så långt som möjligt belastas rätt period för att ge rättvisande information om nämndens ekonomiska läge.

En fördjupad uppföljning per verksamhetsområde och delverksamhet sker per mars, per augusti samt i årsredovisningen. Den ekonomiska uppföljningen redovisas till nämnden på minst samma nivå som i budget. I de fall uppföljningen visar avvikelser mot förväntat resultat, ska nämnden besluta om åtgärder.

Bilaga 3 Investeringsplan

Teknik och miljöutveckling	Del av projektområde	2023
Belopp i miljoner kronor		
Armatyrbyte	Teknik och miljöutveckling	11,0
Stolpbyte	Teknik och miljöutveckling	5,0
Belysning cykelbanor	Teknik och miljöutveckling	3,0
Belysning cykelbanor	Teknik och miljöutveckling	3,0
Trygghetsåtgärder	Teknik och miljöutveckling	1,5
Gatubelysning	Teknik och miljöutveckling	1,0
Beläggningsprogram	Teknik och miljöutveckling	0,5
Julbelysning	Teknik och miljöutveckling	5,0
Byggnation av snötipp	Teknik och miljöutveckling	2,0
Byte av pumpar och skåp, Dagvatten	Teknik och miljöutveckling	2,0
Sopkärl	Teknik och miljöutveckling	2,0
Reinvestering gata - staket, räcken	Teknik och miljöutveckling	1,0
Kallstensmurar och trappor	Teknik och miljöutveckling	1,0
Offentliga toaletter	Övrigt Egen regi	6,4
Cykelparkeringshuset, trygghetshub	Övrigt Egen regi	1,0
Reinvestering tekniska anl.	Övrigt Egen regi	1,0
Oförutsedda investeringar	Övrigt Egen regi	5,5
Övrigt Egen regi drift	Övrigt Egen regi	9,2
Övrigt Egen regi, entreprenad	Övrigt Egen regi	0,5
Summa		61,7

Gång- och cykelfrämjande åtgärder	Del av projektområde	2023
Belopp i miljoner kronor		
Cykelparkeringar	Gång- och cykelåtgärder	3,0
Cykelöverfarter	Gång- och cykelåtgärder	3,0
Cykelvårdsstationer	Gång- och cykelåtgärder	2,0
Cykelvägvisning	Gång- och cykelåtgärder	1,5
Diverse cykelåtgärder	Gång- och cykelåtgärder	5,0
Cykelbana Väderkvarnsgatan	Nya gång- och cykelbanor	5,2
Cykelbana Danmarksg	Nya gång- och cykelbanor	5,8
Cykelbana Årstagatan och Gröna gatan	Nya gång- och cykelbanor	4,6
Järnvägs korsningar längs Lennakatten, bomanläggningar och signaler	Nya gång- och cykelbanor	3,0
Cykelväg Ulva via Klastorp	Nya gång- och cykelbanor	4,8
Cykelbana Lindbacken	Nya gång- och cykelbanor	3,4
Cykelbana Karlsrogatan	Nya gång- och cykelbanor	2,2
Cykelbana Hågavägen	Nya gång- och cykelbanor	1,0
Gc-väg väg 600 till Björklinge skola	Nya gång- och cykelbanor	0,9
Cykelväg genom park i Nantuna	Nya gång- och cykelbanor	2,0
Hedensbergsvägen	Nya gång- och cykelbanor	2,8
Snabbcykelled 3 G:a Uppsalaleden Råbyv-G:a Uppsalag	Nya gång- och cykelbanor	5,0
Cykelbanor Fyrislundsg	Gång- och cykelbanor ombyggnad	14,0

Gång- och cykelfrämjande åtgärder	Del av projektområde	2023
Snabbcykelled 6 - Librobäcksleden	Gång- och cykelbanor ombyggnad	1,0
Breddning av cykelbana utmed Kantorsgatan	Gång- och cykelbanor ombyggnad	0,7
Cykelväg i Årsta	Gång- och cykelbanor ombyggnad	0,5
Cykelväg Vackra Birgers väg	Gång- och cykelbanor ombyggnad	0,7
Summa		72,1

Hållbart resande - mobilitet	Del av projektområde	2023
Belopp i miljoner kronor		
Åtgärder till följd av åtgärdsprogram/utredningar omgivningsbuller, vibrationer enl vägghållaransvar	Trafiksäkerhet	11,8
Diverse trafiksäkerhetsåtgärder	Trafiksäkerhet	5,0
Trafiksignaler	Trafiksäkerhet	2,0
Parkeringsreglering	Trafiksäkerhet	0,5
Busshållplatser	Mobilitet	7,0
Pendlarparkering/bytespunkter	Mobilitet	3,0
Summa		29,3

Natur-biologisk mångfald	Del av projektområde	2023
Belopp i miljoner kronor		
Utveckling Naturstråk/Reservat		
Utveckling Årike Fyris	Utveckling naturstråk/reservat	7,0
MTB-led Hammarskog	Utveckling naturstråk/reservat	0,3
Nya dass naturreservat	Utveckling naturstråk/reservat	0,2
Spänger	Utveckling naturstråk/reservat	0,2
Utveckling Friluftsområde		
Gottsundagipen, pulkabacke	Utveckling friluftsområde	2,0
Ny målpunkt Skölsta	Utveckling friluftsområde	0,3
TC-tankar FrO	Utveckling friluftsområde	0,2
Nya dass friluftsområden	Utveckling friluftsområde	0,2
Informationstavlor och entréer	Utveckling friluftsområde	0,5
Bryggor till bad i friluftsområden	Utveckling friluftsområde	0,5
Nyheter Linnéstigar	Utveckling friluftsområde	0,1
Vägvisare Fjällnora	Utveckling friluftsområde	0,1
Friluftsbad		
Nya dass friluftsbad	Utveckling friluftsbad	0,2
Tillgänglighet natur/friluft/bad		
Ledstänger Lafsenbadet	Tillgänglighet natur/friluft/bad	0,2
Särredovisade projekt utveckling Naturstråk/Reservat:		
Dalkarlskärrsvägen	Särredovisade projekt utveckling naturstråk/reservat	9,3
Summa		21,3

Park-barn	Del av projektområde	2023
Belopp i miljoner kronor		
Upprustning parker och lekplatser		
Stadsträdgården	Årliga insatser	0,2
Stadsträdgården	Årliga insatser	3
Carolinaparken	Årliga insatser	0,8
Frederiksbergsparken & Bärums-parken	Reinvestering park	5,2
Arosparken	Reinvestering park	2,0
Byggmästarparken	Reinvestering park	0,2
Träd	Reinvestering park	0,5
Blekingeparkens lekplats	Reinvestering lek	1,5
Flädervägens lekplats i Lövstalöt	Reinvestering lek	1,0
Byggmästarplan	Reinvestering lek	1,0
Eskilsplans lekplats	Reinvestering lek	0,1
Fallskydd	Reinvestering lek	0,7
Utbyte av enstaka lekutrustningar	Reinvestering lek	0,5
Nåntunaparken	Genomförande parkplan	1,8
Utveckling av parker och parkmiljöer		
Gränbyprogrammet	Reinvestering lek	12,5
Musikparken	Genomförande parkplan	4,8
Lindbacken	Genomförande parkplan	3,0
Sittplatsstrategi	Tillgänglighet park/lek	0,8
Nyanläggning Park samfinansiering MEX projekt		
Kv Hugin samfin MEX H100104	Nyanläggning park	0,1
Summa		39,7
Stadsutveckling – allmän plats		
Del av projektområde		
2023		
Belopp i miljoner kronor		
Stora torget	Stadsutveckling allmän plats	10,5
Brantingstorget, Upprustning	Stadsutveckling allmän plats	5,9
Dragarbrunnsgatan 2.0	Stadsutveckling allmän plats	6,5
Slottparken	Stadsutveckling allmän plats	5,5
Södra Åstråket genomförande	Stadsutveckling allmän plats	3,3
Odinslund, Kulturstråket	Stadsutveckling allmän plats	2,1
Södra Åstråket - Kap	Stadsutveckling allmän plats	1,5
S:t Persgatan	Stadsutveckling allmän plats	0,3
Summa		35,6
Stadsutveckling – stråk och förbindelser		
Del av projektområde		
2023		
Belopp i miljoner kronor		
Vimpelgatan	Stråk	0,5
Dag Hammarskölds väg (Ulleråkersvägen-Regementsvägen)	Stråk	5,0
Östra Ågatan Islandsbr.-Industrigatan, anläggning	Stråk	0,3
GSN Uppsalapaketet	Stråk	3,9
Råbyvägen (Väderkvarnsgatan-Kungsgatan)	Stråk	0,5
Solstrålevägen, Stolvreta	Stråk	0,2

Stadsutveckling – stråk och förbindelser	Del av projektområde	2023
Tröskvägen	Stråk	0,1
Framkomlighet (Framkollus)	Stråk	2,0
Råbyvägen samfin MEX 9004752 Kv Vapenhuset	Stråk	3,4
Kv Fjalar samfinansiering MEX H100154	Stråk	0,8
Gamla Uppsalagatan (Kvarngärdet 60:1) samfin MEX H100081	Stråk	0,5
Beläggningsreinvestering - GATA	Stråk	18,5
Reinvestering Gata	Stråk	7,0
Beläggningsreinvestering - GC	Stråk	7,0
Beläggningsreinvestering - Gångbana	Stråk	3,0
Tillgänglighet Gata	Stråk	2,0
Tullgarnsbron	Förbindelser	149,3
Vretgränd, cykelbro	Förbindelser	1,2
Kungsängsbron	Förbindelser	0,9
Planskilda korsningar	Förbindelser	0,6
Bro över Fyrisån Librobäck	Förbindelser	0,3
Reinvestering öppningsbara broar	Förbindelser	1,0
Reinvestering GC-broar	Förbindelser	1,0
Reinvestering gatubroar	Förbindelser	3,0
Summa		212,0

Bilaga 4 Kompetensförsörjningsplan 2023

Utmaningar och förändringar

Nämnden står inför stora utmaningar utifrån Uppsalas planerade tillväxt och målsättningar om hållbar utveckling av stad och landsbygd. Den beräknade befolkningsökningen ställer krav på nämndens verksamheter i samhällsbyggandet för Uppsalas framtid. Fler bostäder, god samhällsservice och välfungerande infrastruktur kräver samlad kompetens och effektiva processer.

Med en ökad befolkning följer fler myndighetsbeslut inom nämndens ansvarsområde och ökat nyttjande av allmänna ytor såsom exempelvis parker och rekreatiomsområden. Det medför behov av utbyggnad och av ökat underhåll. Nämnden behöver kontinuerligt söka effektiviseringar, men också ta ställning till om behovet av personella resurser ökar.

Samtidigt står vi inför en lågkonjunktur med stramare ekonomi och en större osäkerhet vad gäller tempo och prioriteringar i samhällsutvecklingen. Oaktat detta bedöms att nämnden behöver hantera en kraftig utbyggnad av infrastruktur. En utveckling behöver ske mot en mer arbetsledande funktion med god beställarkompetens. För att lyckas med omställningen behöver kompetensen för det stärkas. Verksamheten behöver även över tid säkra rätt ställda krav vid upphandlingar utifrån miljö- och klimatperspektiv. Utvecklingen kan eventuellt också påverka det stabsta som kommunledningskontoret tillhandahåller inom exempelvis ekonomi- och juridikområdet.

Det finns ett fortsatt behov av att utveckla den samlade leveransen i samhällsbyggnadsprocessen som bland annat innebär ett högt tryck på än mer effektiva arbetsprocesser, samverkan internt och förmåga att utveckla och nyttja den nya digitala tekniken. Det ställs även allt högre krav på att utveckla väl fungerande, effektiva samarbeten och forum för dialoger med kommunens invånare, näringslivet och andra intressenter.

För en mer effektiv resursanvändning, där nämndens verksamhet nyttjar smarta lösningar och effektiva arbetssätt och processer i praktiken, behöver förutsättningarna för innovation och ständiga förbättringar växlas upp. Här är det viktigt med ett ledarskap som underlättar och uppmuntrar kraft och förmåga hos varje medarbetare att utveckla idéer och åstadkomma värde för de vi finns till för.

Kompetensanalys

Inom nämndens verksamhet varierar tillgång på efterfrågad kompetens. Generellt har nämnden balans vad gäller tillgång på kompetenser, men viss obalans råder. Vid rekrytering har flertalet tjänster ett tillräckligt urval av sökanden. Det finns även en förmåga i verksamheten att nyttja tillgänglig kompetens på ett bra sätt.

I och med den stora infrastrukturomvandlingen kommer vissa funktioner att behöva förstärkas. Det handlar främst om erfarna projektledare inom anläggningsområdet och trafikplanerare men även andra områden berörs. En återkommande analys behöver därför göras för att fånga behoven i tid.

Ett fortsatt aktivt arbete med individuella utvecklingsplaner behövs, men också med intern kompetensutveckling och utvecklingsprogram i olika former utifrån prioriterade

behov. Här är ersättarplaneringen delvis ett område där nämnden under kommande period behöver arbeta med att ta fram en tydligare samlad bild och aktiviteter kopplat till den.

Medborgares förändrade behov och förväntan på exempelvis digitala tjänster innebär att verksamheten behöver ta höjd för kompetens inom detta på ett sätt som tidigare inte gjorts. Antingen genom kompetensutveckling eller stegvis genom nyrekrytering. Detta kan även komma att gälla andra områden.

Kompetenser i obalans/kraftig obalans

Det råder viss obalans för en del kompetenser, det handlar främst om erfarna trafikplanerare.

Funktioner, roller, yrken i obalans/kraftig obalans

De områden där resurser behövs och där det råder viss obalans, särskilt vad gäller rekrytering av erfarna medarbetare är:

- projektledare inom anläggning, och
- trafikplanerare

Väsentliga kompetensförsörjningsinsatser

Strategiskt fokusområde 1 - Rekrytera bredare

- Attrahera och marknadsföra
- Rekrytera och introducera

En viktig insikt är att det finns risk för att nämnden inte fullt ut kommer att kunna attrahera de seniora och erfarna kompetenser som behövs utifrån den utbyggnad som planeras inom kommunen. Det innebär att nämnden i större utsträckning måste kunna rekrytera medarbetare med ingen eller liten erfarenhet där de på en grundläggande nivå passar in på fler roller inom olika delar av nämndens och verksamheter.

Nämnden kommer därför att rekrytera för bredd och potential för att därefter kunna bygga på med de kompetenser och den erfarenhet som behövs för mer svårrekryterade roller och spetskompetens. En satsning på traineeprogram och/eller interna utvecklingsprogram där de största behoven finns planeras.

En plan tas fram för var och hur förvaltningen marknadsför och kommunicerar stadsbyggnadsförvaltningen som en attraktiv arbetsplats i syfte att stärka förmågan att kompetensförsörja. Det kan till exempel handla om att marknadsföra tjänster inom olika nätverk.

Prioriterade åtgärder är också att behålla goda kontakter med utbildningsanordnare för relevanta områden, och att fortsatt erbjuda till exempel studiebesök, praktikplatser, plats för examensarbetare, trainee och studentmedarbetare. I det ingår även att ta hand om och integrera nyanlända, minska exkludering utifrån det svenska språket.

Strategiskt fokusområde 2 - Stöd medarbetarnas utveckling

- Utveckla och engagera

För att behålla, utveckla och engagera medarbetare är ett fortsatt arbete med att stärka dialogen chef-medarbetare och säkerställa individuella utvecklingsplaner en prioriterad aktivitet.

Strategiskt fokusområde 3 - Stärk ledarskapet

- Utveckla och engagera
- Inkludera och integrera

Inom ledarskapet ska förmågan att leda för att stödja medarbetardriven utveckling fortsätta att stärkas. Varje medarbetares kraft och förmåga att utveckla idéer och åstadkomma värde ska tas till vara.

Under 2022 gjordes en undersökning inom stadsbyggnadsförvaltningen av chefers förutsättningar i syfte att öka chefernas möjligheter att arbeta med ett nära ledarskap och förebyggande arbetsmiljöinsatser. En god arbetsmiljö är en förutsättning för att vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetare och chefer får möjlighet att utvecklas och vill fortsätta bidra till verksamhetens utveckling.

Chefer kommer att utbildas om mångfald och inkludering för att stärka kunskapen och förmågan att arbeta aktivt med området och bredda basen för rekrytering och ett ökat lärande inom nämndens verksamheter.

Intentionen är att i större utsträckning främja att personer med funktionsnedsättning och/eller begränsade möjligheter att ta sig in på arbetsmarknaden, ges möjlighet att arbeta inom nämndens verksamheter.

Strategiskt fokusområde 4 - Använd kompetensen rätt

- Utveckla och engagera
- Växla och avveckla

En kontinuerlig genomlysning av inre effektivitet ska ske för att nyttja resurser effektivt. Vid genomlysningen utvärderas och omprövas arbetssätt och processer samt vilka roller/vilken kompetens som behövs var och när. Vid genomlysningen inventeras vilken specialistkunskap som finns och kan nyttjas inom olika delar av samhällsbyggnadsnämndernas verksamheter alternativt när den bör upphandlas.

En gemensam långsiktig kompetensförsörjningsplanering i ett längre perspektiv (10 - 15 år) ska göras återkommande, likaså en gemensam ersättningsplanering för stadsbyggnadsförvaltningen. Detta för att säkerställa rätt kompetens i rätt tid för att kunna växla och avveckla vid behov.

Utveckla det interna samarbetet och vid behov tydliggöra roller och ansvarsfördelning inom olika samhällsbyggnadsprojekt, men även i samverkan med andra delar av kommunen och bolagen. Det kan exempelvis gälla samarbete med ekonomi, hållbarhetsavdelningen, näringsliv och juristenheten inom kommunledningskontoret där viktig kompetens och erfarenhet finns som behöver tas till vara för att skapa värde i nämndens processer och projekt framåt.

Uppföljning och utvärdering

Strategiskt fokusområde 1 – Rekrytera och introducera

Sedan 2019 introduceras nyanställda medarbetare till stadsbyggnadsförvaltningen genom en återkommande gemensam introduktion som fallit väl ut. Chefer har utöver detta introducerats löpande genom kommungemensam och förvaltningsspecifik chefsintroduktion.

En pilot har genomförts för att ta fram en långsiktig kompetensförsörjningsplan i ett 15-årsperspektiv för fyrsårsavtalets genomförande. Kopplat till planen finns ett antal identifierade aktivitetsområden. Såväl arbetssättet som identifierade aktivitetsområden har resurssatts och implementeras för ett genomförande på bredd inom nämndens verksamhet 2023.

Nämndens verksamhet har beslutat om ett förstärkt stöd i kompetensförsörjning med huvudsaklig inriktning på rekrytering för 2023.

Dessa aktiviteter har bidragit till att nämnden har ett bättre grepp om kompetensförsörjningsbehovet och kan vidta rätt aktiviteter i rätt tid.

Sammanfattningsvis finns dock ett fortsatt behov av att utveckla introduktionen för nya medarbetare. Det förstärkta stödet i kompetensförsörjning med inriktning på rekrytering kommer att underlätta och stärka kompetensförsörjningen. En mer långsiktig och detaljerad kompetensförsörjningsplanering kommer att underlätta att rekryteringen av rätt resurser i rätt tid.

Strategiskt fokusområde 2 – Stärk ledarskapet

Under året har det genomförts kunskapshöjande aktiviteter inom förändringskunskap och förändringsledning för chefer. Det har resulterat i ett antal fokusområden utifrån "Sveriges bästa verksamheter" som förvaltningen gemensamt arbetar med. Fokusområdena är "vi förbättrar"; "vi har värdeskapande processer och nätverk"; "vi leder"; "vi är motiverade" och "vi är behovs- och syftedrivna". Förvaltningen har påbörjat ett arbete med att sprida goda exempel och viktiga lärdomar/kunskap. Arbetssättet behöver i större utsträckning systematiseras för att nå rätt målgrupp/alla medarbetare.

Under hösten har stadsbyggnadsförvaltningen undersökt chefernas förutsättningar för ett bra ledarskap där chefer och medarbetare vill växa och utvecklas. Lämpliga aktiviteter tas fram i gemensam workshop för chefer under våren 2023.

Strategiskt fokusområde 3 – Hållbart arbetsliv

Ett antal gemensamma chefsmöten har genomförts under året med fokus på att utveckla dialogen mellan chef och medarbetare om mål, förutsättningar och arbetssituation. I samband med det har dialogverktyg på insidan lyfts och ledningen har tydliggjort förväntningarna på kontinuerliga medarbetardialoger. Den kontinuerliga dialogen är numera en naturlig del i det systematiska arbetsmiljöarbetet och en viktig del för ett hållbart arbetsliv.

Strategiskt fokusområde 4 - Attrahera och marknadsföra

I introduktionen för nya medarbetare ställs frågan om varför Uppsala kommun/stadsbyggnadsförvaltningen valts som arbetsplats. Det ger visst underlag i hur vi uppfattas och är till stöd i fortsatt arbete. I avslutssamtal ställs frågan om hur vi kan arbeta för att behålla medarbetare, vilket är viktig information för hur vi kan vara attraktiva som arbetsgivare. Ett arbete har även gjorts för att summera de budskap vi vill förmedla när vi ska annonsera tjänster, utifrån bland annat de underlag som nämnts här ovan.

Status för området attrahera och marknadsföra är att mer arbete behövs för att få genomslag och nå ut till presumtiva kandidater.

SKR kompetensförsörjningsstrategi

SKR:s strategier för kompetensförsörjning är framtagna som ett stöd för arbetet i kommuner och regioner. Strategierna handlar om att vara en attraktiv arbetsgivare, att hitta nya lösningar och om ett hållbart arbetsliv.

